

K O M U N I K A T
Z B A D A Ń

Warszawa, styczeń 2012

www.cbos.pl ● sekretariat@cbos.pl

BS/6/2012

PREFERENCJE PARTYJNE

W STYCZNIU

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
13 stycznia 2011 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W pierwszym miesiącu nowego roku Polacy wykazują nieco mniejsze zainteresowanie uczestnictwem w życiu politycznym niż miesiąc temu. Gdyby wybory parlamentarne odbywały się w styczniu¹, chęć udziału w nich deklaruje 57% ankietowanych, o 4 punkty procentowe mniej niż w grudniu. To pierwszy wyraźniejszy spadek od czasu wyborów parlamentarnych w październiku. Ponad jedna czwarta badanych twierdzi, że na pewno nie wzięłaby udziału w wyborach (27%).

Tabela 1

Deklaracje uczestnictwa w potencjalnych wyborach parlamentarnych	Wskazania respondentów według terminów badań									
	IV 2011	V 2011	VI 2011	VII 2011	VIII 2011	IX 2011	X 2011	XI 2011	XII 2011	I 2012
	w procentach									
Na pewno wziął(ę)lbym w nich udział	57	59	56	56	60	61	66	60	61	57
Nie wiem, czy wziął(ę)lbym w nich udział	16	15	17	26	25	23	20	13	15	16
Na pewno nie wziął(ę)lbym w nich udziału	27	26	27	18	14	17	15	27	24	27

W styczniu spadło poparcie dla dwóch ugrupowań najbardziej liczących się na naszej scenie politycznej – PO oraz PiS. Chęć głosowania na partię premiera Donalda Tuska deklaruje dwie piąte wyborców (40%), o trzy punkty procentowe mniej niż w grudniu. Również trzy punkty stracił w stosunku do ubiegłego miesiąca PiS, popierany obecnie przez 18% zdeklarowanych uczestników głosowania. Na trzecim miejscu naszego rankingu znalazł się Ruch Palikota, który w tym miesiącu poprawił swój wynik – na ugrupowanie to zamierza głosować 8% wyborców, o 2 punkty procentowe więcej niż w grudniu. Nie zmieniła się natomiast liczba sympatyków PSL popieranego przez 7% głosujących. W styczniu poniżej progu wyborczego znalazło się SLD. Na partię Leszka Millera chce głosować tylko 4% uczestników wyborów. Od listopada odsetek zwolenników tego ugrupowania systematycznie

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (260) przeprowadzono w dniach 5 – 11 stycznia 2012 roku na liczącej 1058 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

spada – co miesiąc obniża się o 2 punkty procentowe. Politycy, którzy obecnie tworzą klub parlamentarny, ale zamierzają zarejestrować partię Solidarna Polska, mogliby liczyć na 2% głosów. Taki sam odsetek zwolenników zyskałaby w tym miesiącu Nowa Prawica Janusza Korwin-Mikkego. Niewielki odsetek zadeklarowanych uczestników wyborów chciałby głosować na PJN (1%).

W porównaniu z grudniem wyraźnie wzrósł odsetek wyborców niezdecydowanych, czyli osób, które chciałyby wziąć udział w głosowaniu, ale obecnie nie wiedzą, na którą partię oddałyby swój głos (16%, wzrost o 4 punkty procentowe).

Tabela 2

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to na kandydata której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Odpowiedzi osób deklarujących wzięcie udziału lub biorących udział w wyborach									
	V 2011	VI 2011	VII 2011	VIII 2011	IX 2011	X 2011	Wyniki wyborów	XI 2011	XII 2011	I 2012
	w procentach									
Platforma Obywatelska RP	37	34	38	36	37	34	39,18	42	43	40
Prawo i Sprawiedliwość	21	22	17	20	20	20	29,89	21	21	18
Ruch Palikota	1	1	1	1	2	7	10,02	9	6	8
Polskie Stronnictwo Ludowe	4	5	4	4	6	6	8,36	7	7	7
Sojusz Lewicy Demokratycznej	12	11	9	8	7	9	8,24	7	5	4
Solidarna Polska**	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Nowa Prawica Janusza Korwin-Mikkego***	1	0	0	0	-	-	1,06	1	1	2
Polska Jest Najważniejsza	1	3	0	0	1	1	2,19	2	1	1
Prawica Rzeczypospolitej	0	0	0	0	-	-	0,24	1	0	0
Polska Partia Pracy	0	0	0	0	0	1	0,55	0	0	0
Inne	0	1	0	0	1	1	0,26	1	1	1
Trudno powiedzieć	18	19	27	26	26	22	-	9	12	16
N=	689	640	591	619	627	694	15 050 027	567	557	592
* Podstawą procentowania są wszyscy ci, którzy deklarują, że na pewno wezmą udział w wyborach										
** Solidarna Polska nie jest jeszcze zarejestrowaną partią polityczną, ale klubem parlamentarnym										
*** Do VIII 2011 poparcie dla UPR										

Początek roku przyniósł obniżenie poparcia dla dwóch największych rywali na naszej scenie politycznej – PO oraz PiS. Przyczyny tych spadków wydają się być różne. Malejącą liczbę zwolenników rządzącej partii trzeba wiązać z kłopotami we wdrażaniu zmian w służbie zdrowia oraz protestami niezadowolonych z projektów oszczędnościowych rządu. Spadek

poparcia dla PiS może wynikać z mniejszej aktywności reprezentantów tej partii i rzadszą ich obecnością w mediach, zwłaszcza po wystąpieniu z niej znanych i aktywnych polityków zrzeszonych obecnie w klubie Solidarna Polska. W styczniu najwyraźniej wzrósł odsetek wyborców niezdecydowanych, co może świadczyć o tym, że rozczarowani zwolennicy PO i PiS nie widzą w tej chwili alternatywy w postaci innej partii, na którą mogliby przenieść swój głos. Od czasu wyborów spada liczba sympatyków SLD. Gdyby głosowanie odbywało się teraz, partia ta nie zdołałaby wprowadzić swoich przedstawicieli do parlamentu. Wydaje się natomiast, że dzięki osłabieniu SLD odzyskuje siły Ruch Palikota.

Opracował
Krzysztof PANKOWSKI

Tabela 1

		Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział?			Liczba osób
		Na pewno wziął(ę)by w nich udział	Nie wiem, czy wziął(ę)by w nich udział	Na pewno nie wziął(ę)by w nich udziału	
		%	%	%	
Ogółem		57	16	27	1050
Płeć	Mężczyźni	60	16	24	497
	Kobiety	54	17	29	553
Wiek	18-24 lata	57	24	18	137
	25-34	56	15	28	190
	35-44	57	20	23	155
	45-54	50	18	32	171
	55-64	60	14	25	192
	65 lat i więcej	60	10	30	206
Miejsce zamieszkania	Wieś	50	19	31	403
	Miasto do 20 tys.	60	15	25	147
	20-100 tys.	58	16	26	199
	101-500 tys.	58	18	24	172
	501 tys. i więcej mieszk.	71	10	19	130
Wykształcenie	Podstawowe	46	17	37	239
	Zasadnicze zawodowe	50	18	32	257
	Średnie	56	19	26	360
	Wyższe	83	10	7	194
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	89	7	4	93
	Średni personel, technicy	66	13	21	45
	Pracownicy adm.-biurowi	67	19	14	70
	Pracownicy usług	47	24	29	75
	Robotnicy wykwalifikowani	45	18	38	126
	Robotnicy niewykwalifik.	39	24	37	52
	Rolnicy	48	17	35	55
	Pracujący na własny rach.	76	7	17	37
Bierni zawodowo	Renciści	53	24	23	74
	Emeryci	60	12	29	250
	Uczniowie i studenci	54	25	21	72
	Bezrobotni	51	21	28	62
	Gospodynie domowe i inni	36	14	51	40
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	74	11	15	140
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	51	21	29	97
	sekt. pryw. poza rolnict.	54	19	27	241
	prywatnym gosp. rolnym	46	18	36	52
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	49	23	29	136
	501-750	50	16	34	131
	751-1000	57	13	30	170
	1001-1500	62	10	28	169
	Powyżej 1500 zł	71	16	14	185
Ocena własnych war. mater.	Złe	40	21	39	165
	Średnie	53	18	29	451
	Dobre	67	14	19	433
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	63	11	26	49
	Raz w tygodniu	61	19	20	488
	1-2 razy w miesiącu	54	14	32	143
	Kilka razy w roku	53	16	31	234
	W ogóle nie uczestniczy	51	13	36	136
Poglądy polityczne	Lewica	64	13	23	175
	Centrum	55	18	27	342
	Prawica	71	14	16	301
	Trudno powiedzieć	37	21	42	232

Tabela 2

		Na kandydata której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?						
		Nowa Prawica Janusza Korwin-Mikkego	Platforma Obywatelska RP (PO RP)	Polska Jest Najważniejsza (PjN)	Polska Partia Pracy – Sierpień 80 (PPP)	Polskie Stronictwo Ludowe (PSL)	Prawica Rzeczpospolitej (PR)	Prawo i Sprawiedliwość (PiS)
		%	%	%	%	%	%	%
Ogółem		2	40	1	0	7	0	18
Płeć	Mężczyźni	3	40	1		7		18
	Kobiety	1	41	2	0	7	0	19
Wiek	18-24 lata		41	4		5		18
	25-34	5	42			7		11
	35-44	3	43	2		5		17
	45-54	2	33	3		4		19
	55-64	1	44		1	6	0	20
	65 lat i więcej		38	1		11		24
Miejsce zamieszkania	Wieś	0	30	1	0	14		20
	Miasto do 20 tys.	1	39	1		7	1	20
	20-100 tys.	2	46	1		1		20
	101-500 tys.	2	50	2		1		14
	501 tys. i więcej mieszk.	4	49			2		16
Wykształcenie	Podstawowe		19	1		11		25
	Zasadnicze zawodowe	1	31	2	0	6		23
	Średnie	2	41	2		7	0	20
	Wyższe	3	62	1		4		7
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	3	55			5		11
	Średni personel, technicy		45	2		13		9
	Pracownicy adm.-biurowi	3	45			4		18
	Pracownicy usług		45			7		17
	Robotnicy wykwalifikowani		47	3		6		20
	Robotnicy niewykwalifik.		10			7		37
	Rolnicy		11	5		5		29
Pracujący na własny rach.	14	59	3				10	
Bierni zawodowo	Renciści		35			7		21
	Emeryci		41	1	0	10	0	21
	Uczniowie i studenci	4	23	7		7		12
	Bezrobotni	5	31			2		23
	Gospodynie domowe i inni		34					11
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	1	39	1		11		17
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	3	49	1		3		14
	sekt. pryw. poza rolnict.	4	54	1		2		14
	prywatnym gosp. rolnym		8	5		6		29
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł		29			10		22
	501-750		32	1		13		24
	751-1000	2	35	2		11		19
	1001-1500	1	31			3		27
	Powyżej 1500 zł	3	66	1		2	0	7
Ocena własnych war. mater.	Złe	1	22	1		9		30
	Średnie	1	36	1	0	9		19
	Dobre	3	48	2		4	0	15
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	3	21	6		2	2	41
	Raz w tygodniu	0	35	2	0	9		26
	1-2 razy w miesiącu	2	42			5		15
	Kilka razy w roku	2	56			5		3
	W ogóle nie uczestniczy	8	43			2		8
Poglądy polityczne	Lewica		41			7		2
	Centrum	1	47	2		10		14
	Prawica	3	39	1	0	4	0	31
	Trudno powiedzieć	2	27	2		6		16

Tabela 2 cd.

		Na kandydata której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?					Liczba osób
		Ruch Palikota (RP)	Sojusz Lewicy Demokra- tycznej (SLD)	Solidarna Polska	Inna	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		8	4	2	1	16	592
Płeć	Mężczyźni	12	3	2	0	15	295
	Kobiety	5	5	3	1	17	296
Wiek	18-24 lata	16	1			16	78
	25-34	13	4	1	1	16	106
	35-44	5	8		1	16	87
	45-54	7	5	6		21	86
	55-64	9	5	3	1	10	114
	65 lat i więcej	2	3	4	1	17	121
Miejsce zamieszkania	Wieś	8	3	2	1	20	201
	Miasto do 20 tys.	4	7	5		15	88
	20-100 tys.	7	5	3	1	14	114
	101-500 tys.	10	7	1	2	12	98
	501 tys. i więcej mieszk.	11	1	3		13	92
Wykształcenie	Podstawowe	10	1	4		28	108
	Zasadnicze zawodowe	9	6	2	1	19	127
	Średnie	11	3	3	2	10	199
	Wyższe	3	6	1		12	158
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	3	5	1		17	81
	Średni personel, technicy	14	3		5	10	30
	Pracownicy adm.-biurowi	7	6	4		13	45
	Pracownicy usług	9	7	3	2	10	35
	Robotnicy wykwalifikowani	10	4			9	54
	Robotnicy niewykwalifik.	23	5			18	20
	Rolnicy	17	3			30	26
Pracujący na własny rach.	3		5		7	28	
Bierni zawodowo	Renciści	6		9		22	38
	Emeryci	3	4	4	1	14	148
	Uczniowie i studenci	23				24	39
	Bezrobotni	14	7	3		15	32
	Gospodynie domowe i inni		18			37	14
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	8	5	1	2	15	103
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	11	4	2		11	47
	sekt. pryw. poza rolnict.	7	4	2		11	129
	prywatnym gosp. rolnym	19	4			29	24
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	6	9	2		20	66
	501-750	14	1	2		13	65
	751-1000	8	6	1	1	15	97
	1001-1500	8	7	9	1	13	104
	Powyżej 1500 zł	8	3	1	1	8	131
Ocena własnych war. mater.	Złe	14	6	1	1	14	66
	Średnie	5	4	5	1	19	236
	Dobre	10	5	1	0	13	290
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	3	2		5	16	31
	Raz w tygodniu	5	3	4	1	17	292
	1-2 razy w miesiącu	7	4	2	1	22	75
	Kilka razy w roku	12	7	3		13	124
	W ogóle nie uczestniczy	20	9			10	70
Poglądy polityczne	Lewica	20	17	1		12	112
	Centrum	10	2	0	1	12	185
	Prawica	2	0	5	1	12	212
	Trudno powiedzieć	3	2	3		39	83